

TMA4120

Haust 2022

Norges teknisk—naturvitenskapelige universitet Institutt for matematiske fag Innlevering 6

12.6

11 Vi har oppgitt en del informasjon:

$$u_x(0,t) = u_x(L,t) = 0$$
$$u(x,t) = f(x)$$
$$u_t = c^2 u_{xx}$$

Lar u(x,t) = F(x)G(t), som gir

$$F'' + p^2 F = 0$$
$$G'c^2 p^2 G = 0$$

Kan løse for F

$$F(x) = A\cos(px) + B\sin(px)$$

$$F'(x) = -pA\sin(px) + pB\cos(px)$$

Setter inn initialbetingelser, som gir

$$F'(0) = pB = 0$$
 $\Rightarrow B = 0$
 $F'(L) = -pA\sin(pL)$ $\Rightarrow p = \frac{n\pi}{L}$

Løser tilsvarende for G, og står igjen med

$$u_n(x,t) = F_n(x)G_n(t) = A_n \cos \frac{n\pi x}{L}e^{-\lambda_n^2 t}$$

der $\lambda_n = \frac{cn\pi}{L}$, slik at

$$u(x,t) = \sum_{n=0}^{\infty} u_n(x,t) = \sum_{n=0}^{\infty} \cos \frac{n\pi x}{L} e^{-(cn\pi/L)^2 t}$$

Gitt at u(x,t) = f(x), ser vi at A_n tilsvarer Fourierkoeffisientene til f(x), og kan uttrykkes som oppgave ber om.

12 Vi har gitt f(x) = x, og kan løse oppgaven ved å finne Fourierkoeffisientene.

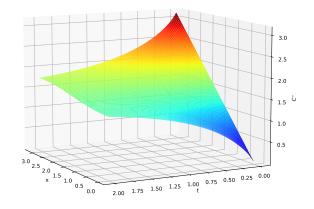
$$A_0 = \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} x dx = \frac{\pi}{2}$$

$$A_n = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x \cos(nx) dx = \frac{2\cos(\pi n) - 2}{\pi n^2}$$

Skriver ut noen ledd av summen

$$u(x,t) = \frac{\pi}{2} - \frac{4}{\pi} \left[\cos(\pi x)e^{-t} + \frac{1}{9}\cos(3\pi x)e^{-9t} + \frac{1}{25}\cos(5\pi x)e^{-25t} + \dots \right]$$

Plotter funksjonen i python for å se tidsutviklingen

14 Vi har gitt $f(x) = \cos(2x)$, og kan løse oppgaven ved å finne Fourierkoeffisientene.

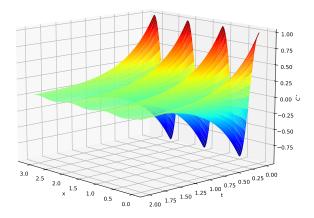
$$A_0 = \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} \cos(2x) dx = 0$$

$$A_n = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} \cos(2x) \cos(nx) dx = 1, n = 0$$

Vi kjenner til siste integralet, som er null i alle verdier utenom n=2, da det blir 1. Dette gir den noe enkle funksjonen

$$u(x,t) = \cos(2\pi x)e^{-2t}$$

Plotter funksjonen i python for å se tidsutviklingen

Nytter hintet, som sier at $u = v - Hx(x - \pi)/(2c^2)$. Setter dette inn i den oppgitte differensialligningen $u_t = u_{xx} + H$.

$$u_t = v_t$$

$$u_{xx} = v_{xx} - \frac{H}{c^2}$$

$$\Rightarrow v_t = c^2 \left(v_{xx} - \frac{H}{c^2} \right) + H = c^2 v_{xx}$$

Ser at vi får varmeligningen på en form vi kjenner til. Løsningen blir som vanlig

$$v(x,t) = \sum_{n=0}^{\infty} B_n \sin \frac{n\pi x}{L} e^{-\lambda^2 t}$$

med $B_n = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} g(x) \sin(nx) dx$. Gitt u(x,0) = f(x) definerer vi

$$f(x) = v(x,0) - Hx(x-\pi)/(2c^2) \Rightarrow g(x) = u(x,0) + Hx(x-\pi)/(2c^2)$$

21 Bruker varmeligningen for to dimensjoner:

$$\frac{\partial u}{\partial t} = c^2 \nabla^2 u \qquad \qquad \nabla^2 u = \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} = 0$$

Antar u(x,y) = F(x)G(y), som ved Laplaceligningen gir

$$\frac{1}{F}\frac{d^{2}F}{dx^{2}} = -\frac{1}{G}\frac{d^{2}G}{du^{2}} = -k$$

Ved initialbetingelsene blir dette

$$F_n(x) = B \sin \frac{n\pi x}{a}$$

$$G_n(y) = A_n e^{n\pi y/a} - A_n e^{-n\pi y/a} = 2A_n \sinh \frac{n\pi y}{a}$$

Videre har vi

$$u(x,a) = f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} C_n \sin \frac{n\pi x}{a} \sinh(n\pi)$$

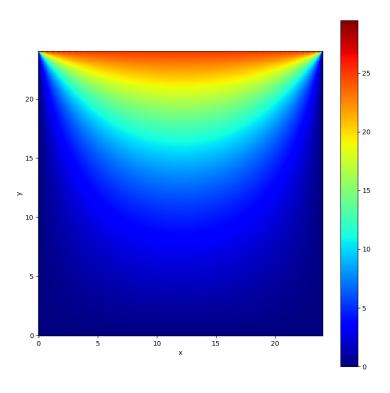
 C_n i lag med sinh faktoren, utgjør Fourierkoeffisientene til f(x), som kan løses ved

$$C_n = \frac{2}{\sinh(n\pi)} \int_0^a f(x) \sin \frac{n\pi x}{a} dx$$

Med a = 24 og f(x) = 25, blir den ferdige løsningen

$$u(x,t) = \frac{100}{\pi} \sum_{n=1, n \text{ odde}}^{\infty} \frac{1}{n \sinh(n\pi)} \sin \frac{n\pi x}{24} \sinh \frac{n\pi y}{24}$$

Lager et heatmap i python for å illustere/verifisere løsningen

12.7

1 Bruker Fouriertransformasjon på ligningen:

$$2u_x + 3u_t = 0 \Rightarrow 3\mathcal{F}(u_x) + 2\mathcal{F}(u_t) = 0$$
$$\Rightarrow \mathcal{F}(u_t) = -\frac{2}{3}wi\hat{u}$$

Kan vise at Fouriertransformasjonen ser over derivasjon med hensyn på tid, og får

$$\frac{\partial \hat{u}}{\partial t} = -\frac{2}{3} w i \hat{u}$$

Løser denne, som gir

$$u(x,t) = C(w)e^{-\frac{2}{3}iwt}$$

Med u(x,0) = f(x) ser vi at $C(w) = \hat{f}(w)$.

$$\begin{split} u(x,t) &= \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} \hat{f}(x) e^{-\frac{2}{3}iwt} e^{iwx} dw \\ &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} f(v) \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\frac{2}{3}iwt} e^{i(wx+wv)} dw dv \\ &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} f(v) \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\frac{2}{3}iwt} [\cos(wx+wv) + i\sin(wx+wv)] dw dv \\ &= \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} f(v) \int_{0}^{\infty} e^{-\frac{2}{3}iwt} \cos(wx+wv) dw dv \end{split}$$

Dette kan løses for en gitt f(x), som igjen vil løse differensialligningen for u(x,t).

2 Går frem helt tilsvarende forrige oppgave. Til å begynne med finner vi Fouriertransformen til ligningen, og løser denne. Transformasjon gir

$$\frac{\partial \hat{u}}{\partial t} = -\frac{2}{3} i w t \hat{u} \Rightarrow \hat{u} = \hat{f}(w) e^{-\frac{1}{3} i w t^2}$$

Bruker samme argumentasjon som i forrige oppgave

$$u(x,t) = \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} f(v) \int_{0}^{\infty} e^{-\frac{1}{3}iwt^{2}} \cos(wx + wv) dwdv$$

3 Med samme metode som i de forrige oppgavene, har vi

$$u(x,t) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} \hat{f}(w) e^{-\frac{1}{2}w^2t^2} e^{iwx} dw$$

Definerer

$$\hat{g}(w) = e^{-\frac{1}{2}w^2t^2}$$

slik at

$$u(x,t) = (f * g)(x) = \int_{-\infty}^{\infty} \hat{f}(w)\hat{g}(w)e^{iwx}dw$$

Ved definisjon av konvolusjon har vi

$$(f * g)(w) = \int_{-\infty}^{\infty} f(x - s)g(s)ds$$

Litt usikker på hvorfor det står f(x-st) i oppgaveteksten, og jeg klarte ikke vise dette, men tar utgangspunkt i konvolusjonen over likevel. Kan med dette avgjøre g(s). Bruker formelen

$$\mathcal{F}\left(e^{-ax^2}\right) = \frac{1}{\sqrt{2a}}e^{-w^2/(4a)}$$

Dette passe oss godt dersom $a = 1/(2t^2)$, slik at

$$\mathcal{F}\left(e^{-x^2/(2t^2)}\right) = te^{-\frac{1}{2}w^2t^2)} = t\hat{g}(w)$$

Dermed har vi funnet inversen til $\hat{g}(w),$ som er

$$g(x) = \frac{1}{t}e^{-(x/t)^2/2}$$

som gir

$$u(x,t) = \frac{1}{\sqrt{2\pi t}} \int_{-\infty}^{\infty} f(x-s)e^{-(x/t)^2/2}$$